

Letošní ocenění Mistr tradiční rukodělné výroby Královéhradeckého kraje získali košíkář a řezbář

17.8.2023 - | Krajský úřad Královéhradeckého kraje

„Podporujeme řemesla a řemeslníky v našem regionu. Vytvořili jsme například mapu, která zájemce vede po řemeslech v Královéhradeckém kraji. Naším cílem je nejen zvýšit povědomí o činnosti jednotlivých řemeslníků, kteří udržují mnohdy téměř zaniklé umění našich předků stále živé. A to platí i pro ocenění Mistr tradiční rukodělné výroby Královéhradeckého kraje, které má za cíl nejen ocenit, ale i podpořit řemeslníka v jeho práci. Letos jsme také zdvojnásobili finanční odměnu na 10 tisíc korun za zisk ocenění,“ uvedla náměstkyně pro kulturu Martina Berdychová.

Cenu Mistr tradiční rukodělné výroby Královéhradeckého kraje uděluje Rada Královéhradeckého kraje za významný přínos v oblasti tradiční lidové kultury, a to tvůrcům v oborech tradičních lidových řemesel a těm, kteří se významně zasloužili o jejich udržování a rozvoj za předchozí kalendářní rok. Letos odborná porota vybrala a krajští radní schválili Martina Mádleho a Michala Rudolfa.

Podkrkonošské košíkaření

Martin Mádle se zaměřuje na výrobu předmětů určených převážně k hospodářskému užití, které jsou pevné a bytelné. Jedná se zejména o koše (houbáky, bramboráky, česáky, koše na dřevo), nůše, ale také různé tácy a misky. Díky jeho práci tak pokračuje tradice krkonošského a podkrkonošského košíkaření, které pro pletení používá proutí z takzvaných babek, tedy palic vrb.

Pruty nejsou na rozdíl od proutí pěstovaného na polích úplně stejné, takže dá práci je seřezat. S přípravou pomáhá Martinovi nejen manželka Hana, ale i dcery Anna a Lucie. Košíky a další pletené výrobky prodává čerstvý nositel ocenění Mistr tradiční rukodělné výroby v provozovně Proutěný ateliér ve Dvoře Králové nad Labem. Prodejna slouží zároveň jako dílna, návštěvníci tak mohou vidět výrobu napřímo.

Splétání pletiv (košíkářství) se obecně pokládá za jednu z nejstarších výrobních činností. V 19. století patřilo k vyspělým řemeslům. Košíkáři se mohli v oboru vyučit i být členem cechů. Původně se využívalo divoce rostoucí proutí, s rozvojem košíkářství se začalo s pěstováním vlastního proutí na vrbovích (prutníky). Pro vlastní spotřebu nebo pro formu domácí práce se používalo proutí neloupané, které stačilo před pletením zvláčet máčením. Z loupaného proutí se zhotovovaly předměty náročnější na techniku a estetickou úroveň. Pletly se nákupní košíky, tašky, demižony, cestovní koše, misky, dětské kočárky, hračky.

Štípané holubičky

Michal Rudolf se vyučil řezbářem, poté pracoval jako umělecký řezbář a restaurátor v Ateliéru pro práce chrámové v Červeném Kostelci. Od roku 2008 se samostatně věnuje řezbářství s důrazem na udržování tradic a lidového řemesla. Specializuje se na výrobu štípaných holubiček, a kromě nich vyrábí také perníkové formy, vyřezává betlémy či sakrální motivy.

V České Skalici vede Michal Rudolf individuální kurzy řezbářství. Při folklorních a řemeslných akcích předvádí výrobu a zájemcům předává znalosti o řemesle formou interaktivního workshopu. Od roku 2017 se aktivně účastní folklorních akcí v oblasti východních Čech, ale také v polském příhraničí. V soukromém životě navazuje na rodinnou tradici hudebníků a udržování lidových nástrojů a písní.

<https://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/kraj-volene-organy/tiskove-centrum/aktuality1/letosni-oceneni-mistr-tradicni-rukodelne-vyroby-kralovehradeckeho-kraje-ziskali-kosikar-a-rezbar-381414>